

אגודה ישראלית
למדע בדיוני ולפנטסיה

מלכות הצמיון:

פנטסיה ומדע בדיוני
בפרוס האלף השלישי

ימים שלישי-רביעי, י"א-י"ב באדר ב' תשס"ח

18-19 במרס 2008

מרכז וואהל, אוניברסיטת בר-אילן

אתר הכנס: www.biu.ac.il/HU/events.html

אורח הכבוד

לארי ניבן, יליד קליפורניה (1938), פרסם את סיפור המד"ב הראשון שלו ב-1964. מאז ועד עתה פרסם עשרות רבות של סיפורים קצרים ורומנים באורך מלא, וזכה כמה פעמים בפרסים היוקרתיים ביותר של המדע הבדיוני, "הוגו" ו"נבילה", וכן בפרסים רבים אחרים.

עלילתם של רבים מסיפוריו של ניבן מתרחשת ב"מרחב המוכר", מקבץ העולמות המוכרים לבני המין האנושי, לאורך "היסטוריה של העתיד" המשתרעת על-פני שנים רבות מאוד. כתיבתו מצטיינת ברקע מדעי חזק, בעלילות דינמיות ומרתקות, בדמויות מורכבות ומעניינות של בני אדם וחייזרים, ברעיונות מקוריים ומבריקים ואף בהומור.

מלבד סיפורי המרחב המוכר חיבר ניבן מספר סדרות וסיפורים בודדים בתחום הפנטסיה, וכן סיפורי מדע בדיוני שאינם קשורים לסדרה המרכזית שלו. רבים מספריו תורגמו לעברית, וביניהם: הזרוע הארוכה של גיל המילטון, טבעת העשן, כוכב ניוטרון, מגוון, מדרך רגל, מתנה מכדור הארץ, נפילת המלאכים, סדרה מתכנסת, עולם טבעת (והמשכיו), עולם של פטאאבים, העולם שמחוץ לזמן, הקיסם בעינו של אלוהים, עצי האינטגרלים, פארק החלומות, פטיש השטן, ועוד.

לאחר אירועי כנס "ממלכות הדמיון" באוניברסיטת בר-אילן, יתארח לארי ניבן בכנס מיוחד של אגודה ישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה, באדיבות מכון ויצמן. אודיטוריום ויקס, מכון ויצמן, ביום חמישי, 20.3.08 החל משעה 11:00.

לפרטים: k-space.sf-f.org.il

לאתר לארי ניבן: <http://www.larryniven.org>

ארגוני הכנס

ד"ר דניאלה גורביץ', מנהלת ב.א. רב-תחומי במדעי הרוח, אוניברסיטת בר-אילן
ד"ר עמנואל לוטם, אגודה ישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה
ד"ר טובי ביבריינג, המחלקה לצרפתית, אוניברסיטת בר-אילן
מר ירח טל, יועץ הנשיא לתקשורת, אוניברסיטת בר-אילן
גב' ליאת שחר, אגודה ישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה

הכנס נערך בתסות

נשיא אוניברסיטת בר-אילן, פרופ' משה קוה

סגן הנשיא למחקר, פרופ' הארולד בש

רקטור האוניברסיטה, פרופ' יוסף מניס

דיקן הפקולטה למדעי הרוח, פרופ' בנימין אברהמוב

The Lechter Institute for Literary Research

The Lewis Family Foundation for International Conferences

לחברי האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה:

סיון קוטיק, נעמי וינר, חגית לבינונר, הילה מינרט, רמי שלהבת, אור רוזנשטיין

ליו"ר אגודת הסטודנטים, אוניברסיטת בר-אילן, בנצי פיגלסון

לחברת "בשן": אלי יהלומי, עוזי אברהם

יום שלישי 18 במרס 2008, מרכז וואהל

10:00 - 12:00

אולם 1

לתפוס את השד - עיצוב והגדרות דמונולוגיות יו"ר ד"ר לילי גלזר

פנטסיה נאחזת במציאות - תיאורים ויזואליים וספרותיים של חייזרים וחוצנים

ד"ר דניאלה דוויק

השד בבקבוק המבחנה - ביטויי הניאודמונולוגיה בעת המודרנית ביצירות מופסן וקיל

מר שחר לאודון

מראה אפלה ורבת דמיון - דמיון אמיתי וידע שטני על העולם בספרות הדתית והפנטסטית

מר חגי הכהן

אולם 2

משיחיות ואפוקליפסה - דיון חי יו"ר פרופ' דב שוורץ

משיחיות אפוקליפטית בשלהי ימי הביניים ד"ר דרור ארליך

משיחיות אפוקליפטית במורשת חב"ד ד"ר יעקב גוטליב

10:00 - 11:00

אולם 3

פדי בחלל - הבעיה האירית במאה ה-24 ד"ר גיא ביינר

11:00 - 12:00

אולם 3

בין פחדים מודרניים לפחדים פוסטמודרניים - הגרסאות המחודשות של סרטי מדע בדיוני אמריקניים ד"ר יעל מונק

12:00 - 14:00

אולם 1

עולמות אחרים יו"ר ד"ר דניאלה דוויק

התשובה הדמיונית לעולמו - פנטסיה נוצרית בסדרת "נרניה" לק"ס לואיס ד"ר לילי גלזר

"הדואר" (טאגורה) ו"שר הטבעות" (טולקין) כנקודת מפגש בין עולמות המוות ד"ר שלומי דורון

האחים לבארי - המרטיר והמדען מר רביב רייכרט

אולם 2

חברה ורפואה במציאות פנטסטית מד"ר מורו ועד ד"ר באשיר ד"ר ערגה הלר ומר נדב שפר

אולם 3

הקרנת הסרט: בלייד ראנר (Blade Runner)

במאי: רידלי סקוט, 1982, 117 דקות.

14:00 - 16:00

אולם 1

פנטסיה יהודית א': חסידות יו"ר פרופ' חננאל מאק

"משל למלך שעשה באחיזת עיניים מחיצות רבות" - על תודעת האני של האדם כפנטסיה עפ"י

תורת החסידות ד"ר ארז פלג

מיסטיקה ופנטסיה בסיפור "אורח" של ר' נחמן מברסלב ד"ר צבי מרק

השינה כשער לעולמות עליונים בחסידות מר משה אופיר

אולם 2

אוטופיה ודיסטופיה יו"ר ד"ר אילנה גומל

"עיר שגגותיה גבוהין" - עיר יהודית מול עיר גלובלית פרופ' יוסף שלהב

מ"גאולה" ל"גולה" - חורבן הציונות בדיסטופיה הישראלית ד"ר טלי גולדשמיד

Political Science (Fiction?) ההרצאה בעברית ד"ר מייק דאהן

אולם 3

"וולוספה" - האדה של טולקין ד"ר עמנואל לוטם

16:00 - 18:00

אולם 1

קו התפר בין פנטסיה למדע בדיוני יו"ר גב' קרן אמבר

חרבות ולייזרים גב' גלי זומר-גולן

מדע ופנטסיה - ההיתוך הגדול מר ידידי חנוך

טכנולוגיה וקסם - הגבול שאינו קיים מר וני גרף

אולם 2

בריאה יו"ר ד"ר שלומי דורון

מיתוס, פנטסיה ומציאות במחזה העברי "בלוז" ליעקב כהן ד"ר אסנת בר-און

מעשה בראשית ומעשה מרכבה בראי האסכולה המימונית מר אלי גורפינקל

הבריאה כבסיס להבנת המחלוקת בין בית הלל לבית שמאי: תיאוצנטריות לעומת

אנתרופוצנטריות מר אמיר משיח

אולם 3

פנטסיה - מניין ולאן? הפנטסיה כסוגה ספרותית דיון פתוח בהשתתפות מארגני הכנס

ד"ר עמנואל לוטם, ד"ר דניאלה גורביץ' וד"ר טובי ביברניג

מנחה מר ירח טל

19:00 - 22:00

אולם 4

(אודיטוריום): מושב חגיגי

מנחה: ד"ר דניאלה גורביץ'

דברי ברכה:

פרופ' משה קוה, נשיא אוניברסיטת בראיין

פרופ' בנימין אברהמוב, דיקן הפקולטה למדעי הרוח

ד"ר עמנואל לוטם, אגודה ישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה

הרצאת אורח הכבוד מר לארי ניבן Mr. Larry Niven

Will Daydream for Food

הקרנת הסרט: המבוך של פאן (Pan's Labyrinth)

במאי: ג'ירמו דל טורו ("הלבוב", "בלייד 2", "מימיק")

2006, דובר ספרדית, תרגום לאנגלית, 112 דקות.

הסרט זכה בשלושה פרסי "אוסקר" לשנת 2007

יום רביעי 19 במרס 2008, מרכז וואהל

10:00 - 12:00

אולם 1

פנטסיה יהודית ב': ימי הביניים יו"ר ד"ר יואל פרץ

נוצרים משתמשים בפנטסיה יהודית פרופ' חננאל מאק
זמן מיראבילי, מרחב פנטסטי ולהפך - הערות על ייצוגי המופלא בסיפורת העברית בימי הביניים
מר דודו רוטמן

"כל אותן השנים שהיה אדם הראשון בנידוי הוליד רוחין ושידין ולילין" מר צחי הרשקוביץ

אולם 3

יחסים מדממים - מיניות, מגדר וערפדים ד"ר טובי ביברינג

10:00 - 11:00

אולם 2

בין מיתוס לפנטסיה ד"ר חגי דגן

11:00 - 12:00

אולם 2

הפרסומות - השבת הקסם לעולם ד"ר אביבית אגם דאלי

12:00 - 14:00

אולם 1

פנטסיה יהודית ג': העת העתיקה יו"ר ד"ר ורד אביב

מסעותיו של רבה בר בר חנה - פנטסיה ומדע בדיוני באגדות חז"ל ד"ר יואל פרץ
תרבות הכישוף היהודית בשלהי העת העתיקה ד"ר יובל הררי
סוד האותיות ד"ר שלי גולדברג

אולם 2

מי מכיר את האחוות ההרמטיות שעיצבו את תקופת ההשכלה? ד"ר רוז דקל

אולם 3

הקרנת הסרט: ראיון עם הערפד (Interview with the Vampire)

במאי: ניל ג'ורדן, 1994, 118 דקות

14:00 - 16:00

אולם 1

שפה וקוגניציה יו"ר ד"ר ערגה הלר

תיאוריות של שפה בפנטסיה ובמדע בדיוני ד"ר אריאל כהן
על האכסניה של הפנטסיה - מדוע המוח מייצר (ואוהב) סיפורי בדים? ד"ר ורד אביב
Second Sex (ההרצאה בעברית) גב' כרמל וייסמן

אולם 2

מדע ומדע בדיוני יו"ר ד"ר אהרון האופטמן

מהו מדע במדע הבדיוני ד"ר אמנון סטופ
חברה ואנטי-חברה במדע בדיוני מר גיא בקר
החלום ושברו - חלליות בדיוניות וחקר החלל במאה העשרים ואחת מר טל ענבר

אולם 3

הקרנת הסרט: "המופע של טרומן" (The Truman Show)

במאי: פיטר וייר, 1998

16:00 - 18:00

אולם 1

ילדים בלבד? יו"ר: ד"ר שלי גולדברג

מוצאים את נמו - וינזור מקיי, חלום ומציאות מר רוז גרינברג
משחקי מלחמה ד"ר טל טובי
ילדים בכלל? מר נדב אלמוג

אולם 2

פנטסיה ומדע בדיוני בישראל יו"ר: מר יבשם עזגד

אין דבר כזה, מדע בדיוני מר גיא חסון
קהילת חובבי המדע הבדיוני והפנטסיה בישראל והתפתחות הכתיבה בסוגה גב' ורד טוכטרמן
ה"ישראליות" של הספרות הספקולטיבית הישראלית מר אהוד מימון

אולם 3

הספטולוגיה - קיצו של הארי פוטר דיון חי בהנחיית גב' רותי קרן

משתתפות: ד"ר דניאלה גורביץ', גב' גילי בר הילל

18:00 - 20:00

אולם 4

(אודיטוריום): (באנגלית)

Defending Planet Earth - Panel Discussion Chair: Yigal Pat-el

Presentation: Mr. Larry Niven

Respondents: Dr. Aharon Hauptman, Dr. Noah Brocsh

המרחב המוכר KNOWN SPACE

יום ה', 20.3.08

אולם ויקס, מכון ויצמן, רחובות

כנס בהשתתפות לארי ניבן

אגודה ישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה

האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה הוקמה במאי 1996 על מנת לקדם את תחום המדע הבדיוני והפנטסיה בישראל. פעילותה עד כה כללה ארגון כנסים שונים, ובכלל זה כנס "בדיון", כנס "פנטסי'קון" ושותפות בכנס "עולמות" ובפסטיבל אייקון; סדרות הרצאות בנושאי מדע ומדע בדיוני; הקרנות בכורה של סרטי מדע בדיוני ופנטסיה בחסות המפיצים השונים; תחרויות סיפורי מדע בדיוני ופנטסיה ישראלים מקוריים; סדנאות כתיבה לכותבים מקומיים. תמיכה בפעילויות מקומיות; הפעלת מועדוני קריאה בערים שונות בארץ; אירוח סופרי מד"ב ופנטסיה מחו"ל; ופעילויות נוספות. האגודה מקיימת פעילויות שונות לעידוד הכתיבה המקורית בז'אנר המדע הבדיוני והפנטסיה ומחלקת מדי שנה, במסגרת פסטיבל אייקון, את פרס גפן לספר המדע הבדיוני, ספר הפנטסיה, הסיפור המקורי וספר הז'אנר המקורי הטובים ביותר.

האגודה משתפת פעולה, בתחום פעילויותיה, עם גורמים רבים ושונים כמו ארגונים אחרים בקהילת המד"ב והפנטסיה; מוסדות להשכלה גבוהה; עיריות ומערכות החינוך שלהן; ספריות ציבוריות ועוד.

האגודה מוציאה לאור את כתב העת "המימד העשירי", הכולל סיפורים מתורגמים ומקוריים, ביקורות, מאמרים ועוד. כמו כן מפעילה האגודה אתר אינטרנט הכולל מגזין מקוון, שבו מתפרסמים סיפורים, מאמרים, ביקורות ופרקים מספרים חדשים, וכן הודעות על כנסי וארועי מדע בדיוני ופנטסיה.

אתר אינטרנט: www.sf-f.org.il
דוא"ל: isfsfaf@gmail.com

המרחב המוכר KNOWN SPACE

תוכנית המפגש תכלול:

11:00 – 13:00 מבוא למרחב המוכר ולשאר העולמות של לארי ניבן – ד"ר עמנואל לוטם.

14:00 – 16:00 "בניית עולמות": דיון פאנל בהשתתפות לארי ניבן, ד"ר אבישי גלי-ים וד"ר ארנסטו יוסלביץ, מכון ויצמן; יו"ר ד"ר תומס גודמן.

16:00 – 18:00 "מדע על קצה המזלג", בהשתתפות חוקרים מהטכניון, אוניברסיטת תל-אביב ומכון ויצמן.
במקביל, ניבן יחתום על ספרים במבואה.

18:00 – 20:00 האירוע המרכזי – ראיון בפני קהל עם לארי ניבן; מראיין: אורן נהרי.
משתתפי הכנס מוזמנים להגיש שאלות מראש, שמתוכן יבחרו השאלות שיוצגו לניבן בראיון. נא לשלוח לכתובת kn.space1@gmail.com.

מחירים:

כרטיס לכל היום: 65 ₪; לחברי האגודה, לסגל ולסטודנטים של מכון ויצמן: 50 ₪.
כרטיס לאירוע המרכזי בלבד: 25 ₪; לחברי האגודה, לסגל ולסטודנטים של מכון ויצמן: 20 ₪.
הזמנת כרטיסים תיפתח שבועיים לפני הכנס. פרטים באתר: k-space.sf-f.org.il

לבירורים בכל עניין אחר, נא לפנות לכתובת gmail לעיל.

מומלץ להגיע לכנס בתחבורה ציבורית.

אורח הכבוד

לארי ניבן (Larry Niven), יליד קליפורניה (1938), פרסם את סיפור המדע הבדיוני הראשון שלו ב-1964. מאז ועד עתה פרסם עשרות רבות של סיפורים קצרים ורומנים באורך מלא, וזכה כמה פעמים בפרסים היוקרתיים ביותר של המדע הבדיוני, "הוגו" ו"נבילה", וכן בפרסים רבים אחרים.

עלילתם של רבים מסיפוריו של ניבן מתרחשת ב"מרחב המוכר", מקבץ העולמות המוכרים לבני המין האנושי, לאורך "היסטוריה של העתיד" המשתרעת על-פני שנים רבות מאוד. כתיבתו מצטיינת ברקע מדעי חזק, בעלילות דינמיות ומרתקות, בדמויות מורכבות ומעניינות של בני אדם וחייזרים, ברעיונות מקוריים ומבריקים ואף בהומור.

מלבד סיפורי המרחב המוכר חיבר ניבן מספר סדרות וסיפורים בודדים בתחום הפנטסיה, וכן סיפורי מדע בדיוני שאינם קשורים לסדרה המרכזית שלו. רבים מספריו תורגמו לעברית, וביניהם: כוכב ניוטרון, עולם טבעת (והמשכיו), נפילת המלאכים ועוד ועוד.

האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה שמחה להודיע על כנס בהשתתפותו של אחד מגדולי סופרי המדע הבדיוני והפנטסיה בעולם, לארי ניבן. המפגש יתקיים באירוחו האדיב של מכון ויצמן. ניבן ישתתף גם בכנס "ממלכות הדמיון: פנטסיה ומדע בדיוני בפרוס האלף השלישי" שיתקיים באוניברסיטת בר אילן, בהשתתפות האגודה, בימים 18 – 19 במרס.